

Hová vezet a damaszkuszi út?

Cserhátiné
Szabó Iza-
bella

Konfliktusaink kezelése

„Hogyan merészel közületek valaki, akinek a másikkal peres ügye van, a hitetlenek, s nem a szentek előtt törvénykezni? Vagy nem tudjátok, hogy a szentek a világ felett fognak ítélni? És ha ti ítéltetek a világ felett, arra talán méltatlanok vagytok, hogy jelentéktelen ügyekben ítéltetek? Vagy nem tudjátok, hogy angyalok fölött is ítéltünk majd? Akkor mennyivel inkább ítéltünk a mindennapi élet dolgaiban! Ha tehát hétköznapi ügyekben pereskedtek, akkor azokat ültetitek a bírói székbe, akik semmit sem számítanak a gyülekezet előtt? Megszégyenítésül mondom nektek! Ennyire nincs közöttetek egyetlen bölcs sem, aki igazságot tudna tenni testvérei között? Sőt testvér a testvérral pereskedik, még hozzá hitetlenek előtt. Egyáltalán már az is nagy gyarlóság bennetek, hogy pereskedtek egymással. Miért nem szenveditek el inkább a sérelmet? Miért nem tűritek el inkább a kárt? Sőt ti okoztok sérelmet és kárt, mégpedig testvéreknek!”

(1Kor 6,1–8)

Hová vezet a damaszkuszi út?

Magunk is zárandokok vagyunk, és közben keressük a kérdésre a válaszokat. Az úton lét ajándékai a találkozások, az útítársaink. Pál apostol damaszkuszi úton elhangzó kérdésének – „Ki vagy, Uram?” – szükségszerű folytatása volt a hangosan ki nem mondott kérdés: Ki vagyok én?

A damaszkuszi út tehát mindig „befelé” (is) vezet. Énem mélyére. Ott, ha nem sorvadt el végképp a lelkiismeretünk, kikerülhetetlenek a konfliktusok. Jézusnak Pált szíven találó, térdre kényszerítő kérdése nem így hangzott: Miért üldözöd őket, a követőimet? Hanem így szól: Miért üldözöl engem? A vakbuzgó, elvakult hitben, a befelé vezető úton, énem „sűrűjében” elemi erővel szegeződik felém a kérdés: Hogyan is állok Istennel? Tulajdonképpen kivel is hadakozom?

A befelé vezető út gyülekezeti, közösségi életünket is érinti. Benne találjuk magunkat a hétköznapi konfliktusok erdejében, hiszen pereskedésről, szembenállásról olvasunk igéinkben.

Nyílt összeütközéseink, harcaink, ádáz vitáink arról árulkodnak, hogy nem történt meg idejében vagy el is maradt a konfliktuskezelés. Pál az mondja, hogy *a pereskedés kimenetelétől függetlenül is csőd, kudarc*. „Gáz”, ahogyan ma köznapi szlenggel kifejezzük.

Mindnyájan ismerjük az evangéliumból a *Jézustól vett konfliktuskezelés* mintáját, stratégiáját (Mt 18,15kk). Az első lépés ez legyen: beszélj meg négy szemközt! Ne söpörd a szőnyeg alá, még ha sokkal kényelmesebbnek tűnik is, mint szóba hozni vitás kérdéseinket, nézeteltéréseinket. Beszélgető egyház szeretnénk lenni, s vajon hány tisztázó párbeszéddel vagyunk adóssai egymásnak és Urunknak? Végül, ha szükséges, fedd meg testvéredet! – mondja Jézus. Hiszen a gyógyító beszélgetésben egyenesen vágjuk a lelkünk az igazság kimondására, az elmarasztalásra és a megbánás utáni feloldozásra.

A második lépés akkor következik, ha nem hallgat rád a testvéred. Akkor folytasd a beszélgetést egy-két tanú előtt – ajánlja Jézus. Hiszen kell az objektív, a mindkét felet ismerő, ugyanakkor a helyzetet kívülről látó testvér.

Ha ez sem vezet megbékélésre, csak akkor jöjjön a harmadik lépés: „...*mond meg a gyülekezetnek.*” Csak végső esetben kerüljön vitánk a közösség nyilvánossága elé. Akkor együttes felelősségünké válik egy-egy konfliktushelyzet kezelése. Ugyanakkor megmarad belső ügynek. Úgy is mondhatnám, megmarad testvéri védelem alatt. Megmarad Jézus színe előtt. Hiszen remélhetem, hogy testvérek között még vitába keveredve is igyekszünk Jézus szemével látni egymást.

” A kezeletlen vagy rosszul kezelt konfliktusok, pereskedések fenyegető terhe éppen az, hogy út közben a testvérből ellenfél, ellenség lesz. Szemben azzal, ami Jézus közénk jöttének, evangéliumának szíve-közepe: az ellenség is Isten gyermeke és testvér. *„Békülj meg ellenfeleddel idejében, amíg együtt vagy vele az úton!”* ”

A kezeletlen vagy rosszul kezelt konfliktusok, pereskedések fenyegető terhe éppen az, hogy út közben a testvérből ellenfél, ellenség lesz. Szemben azzal, ami Jézus közénk jöttének, evangéliumának szíve-közepe: az ellenség is Isten gyermeke és testvér. *„Békülj meg ellenfeleddel idejében, amíg együtt vagy vele az úton (...).”* (Mt 5, 25) A legnagyobb erőpróbát éppen az jelenti nekünk, hogy Jézus az ellenséggel szemben is szeretetet vár tőlünk (Mt 5,43–48).

Rátesszünk még egy lapáttal, *megnöveljük konfliktusaink terhét, ha peres ügyeinket kivisszük a „világ elé”,* ha világi bíróságok előtt teregetjük ki szennyesünket. Pál ezt a gyakorlatot elhibázott, álszent hártásnak tartja. Az érvelése egészen meghökentető. Mi, akik Isten országában Jézus jobbán szeretnénk állni, kivéve részünket a végső igazságszolgáltatásból, miért félünk ennyire a földi felelősségtől, döntésektől, törvénykezéstől? Miért hártják a „szentek” kívülállókra peres ügyeik megoldását? Miért rettegünk attól, hogy vitás helyzetben igent vagy nemet kell mondanunk?

Nem attól kellene-e félnünk, hogy kikerülnek testvéreink és ügyeink Isten közelségének védőhálójából, szavának fényköréből, a testvérszeretet melegéből? Hiszen törvény és evangélium világosságában, ha senki más, de Jézus biztosan azt

akarja, hogy el ne vesszünk! Ráadásul az ő közelségében és testvérközelségében akkor is van dolga lelkiismeretünknek, ha történetesen világi bíróságok felmentenek. Pál még azt a lehetőséget is számításba veszi, hogy nyilvános pereskedés helyett lemondunk igazságunkról, elszenvedve a sérelmet, az igazságtalanságot, a kárt. Egészen Jézushoz hasonlóan, aki a Hegyi beszédben az igazságra éhező és szomjazó követői számára megígérte a tisztázódást, a megelégtetést a vele való közösségben. A damaszkuszi út, megtérésünk vagy hazatalálásunk útja sokszor hosszabb, göröngyösebb, mint gondolnánk. Ám ha végigjárjuk, mindennél boldogítóbb.

Hazafelé autóztunk a révfülöpi konferenciáról fóti felügyelőtársammal. Most ő vezetett, a szó szoros értelmében és lelki értelemben is. Arról beszélt, hogy jó lett volna megemlítenünk a konfliktuskezelés egyáltalán nem látványos, ám nélkülözhetetlen, amolyan „nulladik típusú” eszközét, az imádságot. Nem az egymással vagy Istennel kapcsolatos sarokba szorító játszmáinkra gondoltunk, amelyekben az imádság legtöbbször fegyver a másik ellen. Hanem az őszinte kitárulkozásra Isten színe előtt, amikor mi magunk változunk. Formálódik a látásunk, a véleményünk, az ítéleteink, s ennek a kimenetele akár a sérelem elszenvedése, elhordozása is lehet (1Kor 6,7). Nyilván

nem igazságszolgáltatási rendszert és struktúrát meghatározóan, ám ebben a világban a „nem ebből a világból valók” között mégiscsak gyakorolhatóan.

Cserhátiné Szabó Izabella a Fóti Evangélikus Egyházközség lelkésze.